



IZSELJENSKI VESTNIK RAFAEL

GLASILO RAFAELOVE DRUŽBE V LJUBLJANI

IZHAJA
15. VSAKEGA MESECA
UREDNIŠTVO: LEONISCE
UPRAVA: TYRŠEVA C. 52
V LJUBLJANI

NAROČNINA:
ZA JUGOSLAVIJO
LETNO DIN 12—
ZA INOZEMSTVO
LETNO DIN 24—
OGLASI PO DOGOVORU

LETO VII.

LJUBLJANA MAREC 1937.

ŠTEV. 3

Zveličar naš je vstal iz groba...

V vso temo, nad vso bedo in zmedo in zlo današnjih dni je zopet posijala in se razlila velikonočna luč in kakor nad vodami vesoljnega potopa je zaorila pesem zmage dobrega nad zlom, življenja nad smrtjo, neba nad peklom — velikonočna pesem: »Zveličar naš je vstal iz groba, premagana je smrt, trohno — aleluja!« To je pesem zmagovalja po največji in najpomembnejši bitki, ki se je in se bo kdaj bila na svetu. Ta pesem slavi Junaka, katerega rane pripovedujejo o vsej sili in stiski boja, pa se zdaj v poveljanju svetijo; Junaka, ki se je pomeril z grehom, smrtjo in sanatom, Junaka luči, ki je premagal temo. »Smrt, kje je zdaj tvoje želo?« Kaj bi tiste, ki so Kristusovi in jim v srcu gori Njegova luč, še moglo plašiti? Aleluja, aleluja!

V zgodovini Cerkve se vedno znova oglašata aleluja. Kristus je umrl enkrat, a poslej ne umrje nikdar več. To Cerkev ve in zato ima pravico, da v najtežavnejših časih poje alelujo. Kolikokrat so že nasledniki velikega zbora, Poncija Pilata in Heroda poizkušali, da bi Kristusa še enkrat pribili na križ in zbrisali Njegov spomin na zemlji! Pregnali so ga v grob katakomb, pa glej: izšel je iz njega kakor zmagovalni kralj. Kakor v prvih časih krščanstva, tako je bilo tudi vedno poslej: knez teme se je dvignil, smrt in življenje sta se borila med seboj. Vedno znova pa je tudi prišel dan, ko je bil kamen iznad groba odvaljen in vedno znova se je s podvojeno silo napela proti nebu zmagovalna pesem vstajenja: Aleluja!

In položaj se je dejansko v dveh tisočletjih le malo izpremenil. Takrat, kakor poslej do danes, so stale proti Kristusu najmočnejše sile sveta in imele v rokah vsa sredstva oblasti, znanosti, umetnosti, napredka in kakor se še imenujejo vrednote tega sveta. Vedno je bilo tudi mnogo kristjanov podobnih prvim apostolom, ki so se zbal, postali malodušni in celo zbežali, se skrili in izgubili vsako upanje. A potem se je znova razlegla po zemlji čudovita beseda: Mir s teboj! Ne bojte se! Gospod je zopet tukaj. On pozna svoje in Njegovi poznajo Njega. Gospod svoje cerkve ni pozabil. Bila je samo preizkušnja, samo dnevi teme, samo kos nove, težke bitke, toda zmaga ima vedno v rokah On, ki jo je bil nekoč priboril in z Njim vsak, ki sledi nje-

govemu praporu. Prav ima torej Cerkev, ko tudi v najtežjih časih poje alelujo. Kajti ravno vera v Vstalega ji daje moč, da nosi križ, težki, pa zmagovalni križ.

Z našo Veliko nočjo je kakor z dogajanjem v naravi. Tudi tu je večni boj, tudi tu vedno znova zagospodari zima. Potem mora vse zelenje in vse cvetje usahniti, vso krasoto zagrne grob. A le za čas; potem se led razlomi, sneg skopni, potočki priteko na dan in mrtvi se ozirajo proti soncu z novimi, nedolžnimi očmi. Potem se vrnejo slavci, narava obhaja svoj praznik vstajenja: pomlad je zopet v deželi in sonce vsak dan v daljšem loku potuje preko neba. Potem se v ljudeh znova obudi zaupanje, potem zopet verujejo v luč, zimske skrbi so pozabljene, izkaže se, da so imeli prav tisti, ki so v temnih dnevih govorili: Sonce se povrne, zopet bo pomlad, iz smrti bo vzkliklo novo življenje. Tako je s cerkvijo, ki je globoko pogreznjena v ritem vsega živega. Nikdar ne pride čez njo noč, nikoli zapuščenost, v kateri ne bi vedela, da njen božji Ljubitelj misli nanjo, in ko je do smrti žalostna in se zdi, da mora pod udarci svojih sovražnikov umreti, vendarle pravi: Vem, da moj Odrašenik živi!

Kar velja za cerkev, velja tudi za posameznega vernika. V svoji notranjosti prinesemo na svet mnogovrsten nered, nagone, ki so nam za življenje nujno potrebni, ki pa se upirajo postavi duha, kateri gre gospodstvo nad našim čutenjem in hotenjem. Tudi tu je veliko teme in iti nam je skozi goste oblake, dokler nam slednjič jasno sonce ne ogreje srca. Ali ni naša mladost kakor vzpenjanje na strmo Božjo goro iz prepadov in sotesk, ki jih pokriva gosta tema? Ali ni nam mladim, pa tudi starim, ta strma, kamenita pot težka? Ali ne oklevamo, ali ne padamo na njej? Pa vendar — vsaj o velikonočnem času — zopet vstanemo in se z novim pogumom, z novimi silami napotimo dalje proti vrhu — proti Luči. Srečen, komur je treba ta boj med temo in lučjo izbojevati samo enkrat, srečen, za katerega vedno veljajo besede: »Nekoč ste bili tema, zdaj ste pa luč v Gospodu!« Drugim ostane le trnjeva, kamenita, pa nikdar zanesljiva pot iz teme v luč, v novo veliko noč, novo vstajenje, ki naj bi mu nikdar več ne sledila zabloda, padec v temo.

Kristus, sin večnega Očeta, je premagal temo in se iz boja s peklenjskimi silami zmagovalno povrnil v Očetovo naročje. Njemu smo prisegli zvestobo, Vanj verujemo. Nerazdružljivo smo zvezani z Njim. Naj vse ruši in podira krog nas, naj se zdita gorje in tema brezbrežna — mi vemo, da je Kristus premagal smrt in temo, da je njegovemu praporu zmaga vsikdar gotova. Ne more propasti ne posameznik ne narod, ki sledi temu praporu.

Zato ne moremo nič boljšega želeli za Veliko noč našim dragim bratom in sestram, ki bivajo v daljnih tujih zemljah, kakor to, da bi njihovim srcem vladal zmagovalni Kristus. Vladal bo pa le tedaj, če boste svoje duše, ki so se vam mogoče umazale, očistili pri velikonočni sv. spovedi in se okrepčali s kruhom življenja pri sv. obhajilu.

Kristus je vstal, Kristus je vstal, vstanimo tudi mi!

Blagoslovljene velikonočne praznike vsem naročnikom, bravcem, dopisnikom in inserentom želi

Rafaelova družba

Proslava 10 letnice Rafaelove družbe v Ljubljani

se bo vršila letos 22. avgusta z velikimi cerkvenimi slovesnostmi na Brezjah, s slavnostno akademijo v Ljubljani in z drugim izseljenskim kongresom 23. avgusta v slovenski prestolici.

Vse naše izseljence širom sveta prosimo, da uredijo obisk v domovino tako, da se bodo lahko udeležili vseh pomembnih slovesnosti.

Natančen spored bomo objavili pravčasno v »Rafaelu«.

Izseljenci, domovina vas kliče!

Veličastna proslava 10letnice msgr. Valentina Zupančiča med slovenskimi izseljenci v Severni Franciji

Redkokdaj bi se mogla slovenska hvaležnost pokazati v taki pristržni manifestaciji, kakor se je pokazala v Liévinu v nedeljo, dne 14. februarja 1937. Dolgo so se pripravljali naši izseljenci, da bi odkritosrčno proslavili deseto obletnico, odkar je med nje prišel priljubljeni msgr. Valentin Zupančič. V nedeljo 27. dec. 1936 so v Bruayu obhajali 10letnico obstanka pevskega društva, in tedaj so napravili obširen načrt, ki so ga res tudi lepo izpeljali.

Povabljeni so bili tudi izseljenški duhovniki, iz Merlebacha g. Stanko Grims, iz Aumetza g. Anton Švelc in iz Pariza g. Ferdinand Kolednik, ki so se z veseljem udeležili te proslave, tembolj, ker so porabili to priliko za vsakoletni sestanek. Le izseljenški duhovnik iz Belgije, kapucin p. Prah se je opravičil. Ministra dr. Božidarja Puriča iz Pariza je zastopal njegov svetnik in namestnik g. Stanoje Simić, naš bivši konzul v Zadru. Prisotni so bili tudi mnogi francoski prijatelji in odličniki.

Ob pol 12 je bil slovesni vhod v cerkev; vsa društva iz bližnje in daljne okolice z zastavami in vsa velika množica naših izseljencev je napolnila prostorno župno cerkev sv. Petra. Pri slovesni sv. maši je kaj lepo spremljala slovensko petje godba iz Bruaya. Slavnostno pridigo je imel naš duhovnik iz Pariza g. Ferdinand Kolednik. — Po sveti maši so se gostje msgr. Zupančiča podali v njegovo hišico, stotine in stotine drugih gostov pa v veliko rudniško dvorano pri cerkvi, kjer se je popoldne ob 3 začela zunanja slovesnost. Goste je pozdravil predsednik združenih društev Blaž Zupančič, nakar sta zbora društev sv. Barbare iz Liévin-Bruaya pod vodstvom požrtvovalnega pevovodje Franca Pera zapela s spremljevanjem simfoničnega orkestra in harmonija jugoslovansko državno himno in nato še francosko »marsaljezo«, takoj za tem pa nalašč za to priliko sestavljeno pesem »Pozdrav jubilantu« po notah Al. Miheličiča, Premrlovo »Godovno pesem«, Hribarjev »Pozdrav« in Sattnerjevo »Zdravico«. Sledili so razni govori in deklamacije, ki so marsikomu zvale solze v oči, saj v tujini, kjer slovenska »para« le bolj poredko najde priliko, da se takole včasih znajde v slovenski družbi, človeku le zdi mila slovenska govorica vse bolj pristržna in domača, ljubka. Na odru se je najprej pokazal mali triletni Hiršljev Vilko; beseda mu je kar zastala in začuden je gledal nabito polno dvorano pred seboj. Da pa ne bi izostal njegov prvi »nastop«, ga je nekdo prijel in postavil pred jubilarja, kjer se je mali spet »oddahnil«. Po vrsti so potem prihajali na oder otroci, vedno starejši. Ne spominjam se drugih, kakor samo Miklavčičevega Zdravka, ki je z lepo pesmico izročil msgr. Zupančiču kip malega rudarja kot dar gospodovih ministrantov, in pa Mlakarjevega fantka, ki je povedal to mešano pesmico, kateri so se posebno Francozi nasmejali:

Saint Valentin pour votre fête
Izprosi naj Vam mnogo let;
und viele, viele grâces aussi
naj caelum super te rosi.

Prostora mi primanjkuje, da bi napisal vse krasne pesmice in ganljive govore rudarskih otrok. Vrhunec vse lepote in pristržnosti pa je bila pesem zadnjega deklamatorja, predsednika liévinskega društva Žnidaršiča, ki je poklonil jubilarju krasen kelih v znak hvaležnosti njegovih zvestih ovčic. Takoj za tem je stopil na oder sam jubilar, ki je s solznimi očmi povedal, da se kar čudi, kako nepoznanega mu moža so vsi »govorniki« in deklacije opevale, da pač ni pričakoval takih dokazov ljubezni do svoje osebe. Ni pa skrival bolečin, ki jih vsak izseljenški duhovnik trpi, ker vidi, da se marsikatera ovčica oddalji od duhovnika. Francoskim gostom se je zahvalil za vso ljubezen, ki so mu jo izkazovali preteklih deset let tudi z vso prijaznostjo do naših izseljencev. Takoj za tem je mešani zbor iz Bruaya zapel pesmice, ki jih je gospod jubilar prve poučeval, ko je prišel v Francijo, in sicer Foersterjevo »Ljubezen do domovine«, narodno »Po jezeru«, Hubadovo »Gor čez jezero« in Premrlovo »Priateljje«. Ko so pevci prenehali, se je na odru pokazal izseljenški duhovnik g. Ant. Švelc, ki je z navdušenimi besedami obrazložil izseljencem pomen te krasne proslave. Za njim so se pokazali liévinski pevci, ki so pod vodstvom mladega Antona Hočevarja, katerega je g. jubilar še pred kratkim časom začel poučevati v glasbi, zapeli Ipavčovo »Slovensko deželo« in Foersterjevo »Naše gore«. Za tem je govoril duhovnik gospod Stanko Grims, ki je prinesel pozdrave

Fr. Gervazij Vidmar:

Msgr. Valentinu za 10letnico

Na širnem morju čolnič plava.
Vihar ga meče sem ter tja.
Gorje, če njega smer ni prava,
prej ali slej pogrezne se.

Ta čolnič je življenje naše,
življenje burno rom-pom-pom.
Saj iz naslad pojne čase
preti nam vedno brodolom.

A, blagor nam, naš čola pa vodi
nam vedno zanesljiv krmar,
da v širnem morju ne zabroditi,
v pristanišče vodi pred oltar.

Tam celi nam skeleče rane,
ki nam vihar jih je zadjal;
tam nudi nam nebeske hrane,
da ne bi v smrt kdo zaspal.

Besede božje kruh nam lomi,
kot naš dobrotnik božji mož.
In ko na duši kdo ohromi,
ga ozdravi s cvetjem rajskih rož.

In to se dan na dan ponavlja,
in to že dolgih let deset.
Življenja čolnič nam popravlja,
ga v pristanišče vodi spet.

Še dalje vodi naj krmilo,
da z večni spravi nas pristan.
da z nami prejme nam plačilo,
kjer ni gorja, solza ne ran.

Ta pesem, tebi v čast zapeta,
pastir naš blagi, Valentin,
iz sre nam vdanih ti je vzeta,
v hvaležnost naj ti bo spomin.

slovenskih izseljencev iz Alzacije in Lorene ter obenem izrekel svoje veselje, da vidi tudi v Liévinu isto ljubezen do rodne grude, kakor jo vidi tudi pri svojih vernikih v Merlebachu in v vseh ostalih kolonijah. Moški zbor iz Bruaya je zapel še Aljažovo »Zdravico«, Jenkovo »Tiho luno« in Sattnerjevo »Na planine«. Skrivnostni molk je nastal v dvorani, ko je nato s primerno pesmico poklonila mala deklica lep šopek zastopniku ministra dr. Puriča, g. svetniku Stanoje Simiću, ki je nato zelo razločno poudarjal, da se je v preteklih letih že mnogo zagrešilo proti izseljencem, da pa se bo dalo pod sedanjo modro vlado v Jugoslaviji še mnogo popraviti. Povedal je navzočim, da je zelo srečen, ko vidi, da naši ljudje še vedno spoštujejo svoj materni jezik in goje pravo ljubezen do rodne zemlje, četudi se pogosto sliši, da je že marsikdo v tujini pozabil na vse, kar je domačega. Priporočal je, naj še vedno tako nadaljujejo in delajo skupno z duhovnikom, ki jih nikoli ne zapusti in ki dela v soglasju z državnimi zastopniki za dobrobit vseh izseljencev. Vi-harno odobravanje je sledilo temu govoru in klici »Živela Jugoslavija« so prenehali šele tedaj, ko se je zastor dvignil. Spretni igralci so odigrali prvo dejanje igre »Poštna skrivnost«. Med odmorom je govoril izselj. duhovnik iz Pariza g. Ferdinand Kolednik. Zbranim Francozom je v imenu izseljenških duhovnikov na Francoskem razložil vso ljubezen slovenskega ljudstva do duhovnikov, ljubezen in spoštovanje, ki ga goje posebno izseljenci Severne Francije do blagega gospoda msgr. Valentina Zupančiča, ki se že deset let trudi in prizadeva, da ohrani vse slovenske rudarje kot poštene kristjane. Ni pozabil tudi omeniti, da v Parizu mnogi povprašujejo po jugoslovanskih uslužben-cih ravno zaradi tega, ker vedo vsi Francozi, da je naš človek pošten in zaupljiv, vztrajen in delaven. Tu v Liévinu in ostalih rudarskih naselbinah pa se lahko sami prepričajo o resničnosti teh trditvev. Sledilo je drugo dejanje »Poštna skrivnost«, nakar so pevci iz Bruaya zapeli še narodno »Popotnik«, Bajukovo »Tam, kjer teče bistra Zilja«, Lahajnarjevo »Potoki tecite« in »Pozdrav« ter zadnjo, Medvedovo »Nazaj v planinski raj«. Za konec vse te krasne prireditve in bogatega sporeda je še Jakšev enajstletni Janko zaigral na svoje lepe harmonike dve težki skladbi, ki ju bo izvajal tudi na mednarodni tekmi harmonikarjev v Belgiji, prihodnjega 21. marca, in je tako kot ministarstil priljubljenega msgr. Valentina Zupančiča zaključil s pristno slovensko glasbo to tako zelo lepo proslavo. — Izseljenci iz Bruaya so se odpeljali zadnji. Šele ob enajstih zvečer so zapustili gostoljubno hišico msgr. Zupančiča, potem ko jim je govoril še o raznih važnih vprašanjih izseljenškega življenja g. Stanko Grims. Kar težka je bila ločitev; zdelo se nam je, kakor da bi za en dan bili v naši ljubi slovenski domovini. Bog Vam povrni v večnosti, predragi naš g. župnik, msgr. Valentin Zupančič, za vse, kar nam izseljencem dobrega storite!

V imenu vseh izseljenec D.F.K.

Rafaelovi družbi v Ljubljani

Izseljenski duhovniki, zbrani na proslavi 10 letnice bivanja msgr. Zupančiča med izseljenci v severni Franciji pošiljajo Rafaelovi družbi najlepše pozdrave.

Pri tej priliki sporočajo potrebe, katere naj Rafaelova družba složno z njimi skuša doseči.

1. Nujno potrebno je, da učitelj g. Jančič v Tucquegnieux pride v Merlebach, kjer je 350 šoloobveznih otrok. Za to mora dobiti potrebno plačo, da se bo lahko popolnoma posvetil učiteljski službi. O tem so že vse oblasti obveščene, prosimo le, da družba to zahtevano stalno podpira.

2. Izseljenski duhovniki še vedno vidijo veliko razliko, ki se dela med društvi. Znano je, da dobiva Savez kraljeviča Andreja še sedaj 10.000 Din mesečno, medtem ko druge organizacije ne dobijo ali ničesar ali le kako prilično podporo, nobena pa ne stalne podpore. Prosimo družbo, naj nas v tem prizadevanju še nadalje podpira.

3. Stara naša zahteva je, da dobijo vsa naša konzularna zastopstva v Franciji vsaj po enega slovensčine veččega uradnika, ker je ogromna večina izseljencev Slovencev. Zlasti pa zahtevamo, da bi bil pri izseljenškem komisariatu v Parizu sposoben slovenski uradnik ali komisar ali vsaj kak drug uradnik.

4. Konvencija med Francijo in Jugoslavijo še vedno ni urejena.

5. Ista potreba po dobrem, poštenem slovenskem učitelju ali učiteljici je v severni Franciji, posebno v Lensu in okolici. Samo v okraju Bethune (P. de C) je 700 slovenskih otrok.

6. Ker je gmotni položaj izseljenških duhovnikov sedaj tako težaven, nestalen in negotov, zahtevajo, da se jim njihova mesta po zunanjem mestu sistemizirajo in njihove plače primerno uredijo.

7. Ker je »Rafael« kot edini slovenski izseljenski list za države zapadne Evrope našim izseljencem nujno potreben, naj država s primerno podporo zagotovi obstoj in še večji razmah tega lista, ki je edini list, s katerim se najbolj koristi izseljencem in goji med njimi ljubezen do domovine.

To je za enkrat naš program, o katerem vas s tem potom obveščamo in obenem prosimo, da nas pri izpeljavi istega podpirate.

Z zahvalo za vaše dosedanje delovanje vas iskreno pozdravljajo:

Valentin Zupančič l. r.

izseljenski duhovnik v severni Franciji

Ferdinand Kolednik l. r.

izseljenski duhovnik v Parizu

Švele Anton l. r.

za katoliško misijo Aumetz

Stanko Grims l. r.

za katoliško misijo Merlebach.

Dopisnikom „Rafaela“!

Dopisi za prihodnjo številko „Rafaela“ morajo biti v uredništvu do 4. aprila, zato, prosimo, pohitite z dopisi.

Naši rojaki v tujini in slovenska knjiga

Od prvih početkov slovenskega izseljevanja pa do danes ga skoro ni bilo Slovenca, ki bi ne vzel s seboj v tuji daljni svet slovensko knjigo in časopis. Z nekim nepopisnim veseljem jih je jemal dan za dnevom v roke in črpal iz njih duhovno hrano. Ko jih je že čestokrat prečital, je zahrepenel po novih knjigah ali časopisih. In tako je v teku sto let že na stotisoče knjig in časopisov romalo na vse dele sveta za našimi izseljenci. Slovenske knjige in časopisi so marsikaterega našega izseljenca obvarovali, da ni utonil v tujem narodnem morju. Ob čitanju lepe slovenske besede je zahrepenel po domu in domači grudi, čeprav mu ni mogla nuditi zaželenih življenjskih pogojev. Šele v tujini se je naučil ceniti lepoto in vrednost materine govornice...

Kdor je že kdaj videl v tujini pri naših rojakih molitvenike, ki so jih vzeli s seboj, ko so zapuščali rodni dom, ta bo razumel in mi pritrdil, da veljajo med zavednimi in vernimi Slovenci za najdražje svetinje.

Opazoval sem pred leti tam v lepi Vestfaliji slovensko mater, s kakšnim spoštovanjem in ljubeznijo je prebirala molitvenik vsak dan. In to ni osamljen primer. Še dobro se spominjam, s kakšnim zanimanjem so v

neki koloniji v Nemčiji prebirali »Slovenca«, ko sem jim ga poklonil. Časopis je romal od rok do rok po vsej koloniji in ko je prišel rojak iz sosednje kolonije, ga je še on vzel in spet je bil žrtev številnih rok, dokler ni bil že ves izrabljen. Omenjeni časopis je tedaj čitalo do 500 naših ljudi.

In podobno se godi z drugimi časopisi in knjigami.

Dragi izseljenci! Dokler boste s takim veseljem prebirali slovenske knjige in časopise, toliko časa se nam ne bo treba bati, da vas bo val tujine zagnil.

Pridno segajte tudi v bodoče po dobrih slovenskih časopisih. Naročite se na naše različne časopise: Slovenec, Domoljub, Bogoljub, Glasnik Srca Jezusovega in tudi na Mohorjeve knjige ne pozabite. Za mal denar boste prejeli vsako leto po pet krasnih knjig, ki jih že nad 60 let izdaja Mohorjeva družba.

Vaše geslo v tem letu mora biti: V vsako vašo družino katoliški slovenski časopis in pošteno slovensko knjigo!

Na ta način se bodo tudi vaši otroci seznanjali z jezikom, ki ste ga vi kot najdražjo dediščino vzeli izpod rodne krova.

Jože Podslivniški.

Za naše izseljence

Na banovinskem zasedanju dne 18. februarja je dvignil svoj glas za pravice naših izseljencev banski svetnik in urednik »Novin« veleč. g. župnik Klekl iz Prekmurja, od koder je odteklo razmeroma največ naše krvi v tujino. Krepko je podprl delo Rafaelove družbe in jo priporočil merodajnim faktorjem v domovini. Predložil je sledečo resolucijo:

Zaradi velike gospodarske krize in obubožanja slovenskega ljudstva je prisiljeno slovensko ljudstvo izseljevati se v izredno velikih množinah. Ti naši izseljenci, ki svoj težko prislužen denar skoraj v celoti pošiljajo v domovino in s tem znatno prispevajo k omiljenju siromaštva doma, so v tujini silno zapuščeni. Zato banski svet, zbran na svojem VIII. zasedanju v Ljubljani prosi gospoda bana, naj blagovoli pri kraljevski vladi v Belgradu prositi in opozoriti na sledeče:

1. Rafaelova družba v Ljubljani, ki vrši posle slovenskega izseljenskega instituta, naj se z izdatno in redno državno dotacijo podpre tako, da bo mogla v polni meri opravljati to svojo važno in veliko nalogo.

2. Dohodki Izseljenskega fonda naj se uporabljajo izključno v izseljenske namene. Glavarina, ki jo plačajo slovenski delavci v izseljenski fond, naj se izroča Rafaelovi družbi in njenim podružnicam.

3. Na izseljenških konzulatih naj se nastavljajo izključno take osebe, ki imajo dovolj razumevanja in čuteče srce za naše izseljence.

Banski svet je resolucijo z odobravanjem sprejel in g. ban je obljubil, da bo zastavil vse svoje moči, da se poživí skrbstvo za naše izseljene rojake.

Ob slovesu

Odkar sva si zadnjikrat stisnila roke v slovo je preteklo že dokaj let. Že se bo oglasila kukavica sedemnajstič, kar sem v tihem zvezdnatem večeru obljubil tam za lepo šentjansko vasjo, da Vam pišem takoj, ko pridem v tujino. Toda ko pride človek v tuji, nepoznani svet, na marsikaj pozabi. Pozabil sem tudi jaz na to, kar sem zatraževal tako globoko v srcu!

Nekaj let pozneje pa sem se spomnil svoje dane besede. Rad bi bil popravil svoj dolg, toda zaman; nisem Vas več našel v tihi vasi, kjer sem vas zapustil. Usoda Vas je gnala v drugo faro. Toda kam? Živo so mi zvenele besede slovesa na uho, ko ste mi dejali: »Ostani zvest Bogu in domovini!« Da, četudi so mi preprihali viharji kosti in mozeg, toda odnesli niso tiste svetinje, katero mi je ljubeča mati globoko vtisnila v srce in ji hočem ostati zvest tudi v mrzli tujini.

Kako čudno naključje me je zavedlo nekoga dne v knjigi na ime Alojzij Peček, župnik! Kako sem se temu začudil, je nepopisno. Še bolj sem se pa začudil, ko sem dobil z odgovorom igralne knjige in deklamacije! Za to Vam ostanem vedno hvaležen. Če boste mogoče še prišli do Vam izčrpanih knjig, se pa še priporočam. Da bi le bilo še kaj tako zavednih mož, da bi priskočili na pomoč našim izseljencem na katoliškem prosvetnem polju.

Želim Vam in konventu usmiljenih bratov in vsem bolnikom v Kandiji zdrave in vesele velikonočne praznike! Jože Žnidaršič.

Tiskovni sklad za „Rafaela“

Franciškanski samostan v Lemontu, USA, 6 dolarjev; Offner Franc, veleposestnik, Jezersko, 20 dinarjev.

Božidar Tensundern:

S poti k 33. mednarodnemu evhar. kongresu v Manilli

Že štiri dni se vozimo po Rdečem morju. Vročina zelo pritiska in znaša 30 stopinj. Vedno hitreje se bližamo jugu. V daljavi smo zapazili goro Sinaj, kjer je dal Bog 10 božjih zapovedi. Ko smo bili v sredini Rdečega morja, smo dobili novega sopotnika na ladji. Velike priprave so se vršile za slovesni krst. Na ladji nam ne manjka otrok. Nekega dne se mi je nudi krasen prizor. Na krovu ladje je snival v mali zibki otrok. Zagoreli starejši in izkušeni pomorščaki so se dolgo časa igrali z otrokom, na katerega so se vsipali žarki južnega sonca...

Vsakovrstne praznike obhajamo na ladji. Včeraj je bil praznik nekega otroka. Vsi smo bili tega veseli, saj pa se je potniku nudilo zelo vse pestro, kar je bilo na ladji. Na ladji imamo tudi zdravnika in usmiljene sestre. Dogodilo se je, da je moral zdravnik nekega potnika sredi morja operirati.

Tudi na evharistični kongres se skrbno pripravljamo. Na ladji se vrše razna predavanja o razmerah na Filipinih. Učimo se tudi pesmi, ki jo dobo vsi udeleženci ob priliki kongresa prepevali.

Ko dospemo v Colombo, se bomo ustavili in napravili izlet v Indijo. Potem pa bomo jadrali spet naprej proti Manili.

Najnovejši kurz raznega denarja

Za 100 holandskih goldinarjev . . .	Din 2405.—
Za 100 nemških mark	Din 1768.—
Za 100 belgijskih frankov	Din 742.—
Za 100 švicarskih frankov	Din 1004.—
Za 100 USA dolarjev	Din 4375.—
Za 100 čeških kron	Din 154.—
Za 100 francoskih frankov	Din 199.—
Za 100 italijanskih lir	Din 232.—
Za 1 angleški funt	Din 215.—

Düh Martin:

Domotožje

V vsej ulici je razsvetljeno eno samo okno. Medla svetloba pada na šipe, sili skozi okno kakor svetel, droben pramen in se izgublja nekam pod zvezdnato mrčno nebo.

Soba je pogreznjena v mehak polmrak. Tiho je povsod, zunaj in v sobi, samo enakomerno tikatanje ure na nočni omarici seka v tišino.

Julka ne spi. Negibno leži v postelji, z desnico si podpira glavo, levico je spustila kakor mrtvo na odejo. Črni kodrasti lasje padajo čez ramena, silijo na čelo, čez katero se vleče ostrina, boleščina guba. V lepih plavih očeh se zrcali bolečina. Prsi se enakomerno dvigajo in padajo, samo zdaj pa zdaj se napno krčevito, kakor da je zrastle v njih bolečina do brezmejnosti, globok vzdih se utrga iz njih in potem se Julka zopet umiri. Popravi lase s čela nazaj, ugasne luč in potegne odejo do vratu. Rada bi zaspala, toda spanca ni. Nemirno iščejo oči v temo po sobici, skozi okno v toplo mrčno noč, v nebo, ki je posuto z zvezdami.

»Zvezde!... Zvezde!... Kako so goste!« šepetaje Julka in se zopet napol vzdigne.

»Kako je sedaj doma?«

V sobi tišči tišina, razbija v ušesih, zvezde sijejo tako mirno in hladno. Odgovora ni. Molčijo zvezde, molči noč.

Tema se je zganila od daljnega hrupa. Pesem prihaja od nekod, mehka, komaj slišna, prihaja bližje in bližje. Julka posluša. Misli:

»Tako znana melodija, tako znani glasovi...

Izseljenske novice

Msgr. Matija Bilban umrl.

Dne 13. januarja ob 3 zjutraj je po večletnem bolehanju za sladkorno boleznijo v St. Mary's bolnišnici v Duluthu, Minn., umrl drugi starosta naših ameriških slovenskih duhovnikov Rt. Rev. msgr. Matija Bilban, večletni župnik slovenske župnije na Gilbertu, Minnesota. V Ameriki je bival 53 let. Rojen je bil v Zapogah pri Smledniku na Gorenjskem 21. februarja 1865. Deloval je kot duhovnik na raznih župnijah. Njegovi župljani so bili Angleži, Francozi, Italijani, Nemci, Slovenci, Hrvati, Poljaki, Čehi, Slovaki in drugi. Od leta 1905 je bil župnik slovenske župnije sv. Družine v Evelethu, kjer je l. 1909 zgradil krasno novo cerkev iz opeke in lično župnišče. Več let je bival v Iran Rangem, kjer je vršil med rudarji socialno in misijonsko službo. Pogreba dne 15. januarja se je udeležilo 60 slovenskih in mnogo drugih duhovnikov. Počiva na Kalvariji poleg Lavtizarja, Buha in Leskovca.

Doktorič odpotoval v Montevideo.

David Doktorič, izseljenski dopisnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, je odpotoval v torek 12. januarja ob 11 zvečer na svoje službeno mesto v Montevideo. V pristanišču v Buenos Airesu so se od njega poslovili poslanik dr. Izidor Cankar in drugi prijatelji ter znanci.

KSKJ mladinski oddelek.

Kranjsko-slovensko katoliška jednota je bila ustanovljena v Jolietu, Ill., 2. aprila 1894 in je najstarejša slovenska centralna podpornica organizacija. Inkorporirana je bila v Illinoisu 12. januarja 1898.

KSKJ je v svojem delovanju pokazala silno žilavost. V zadnjih letih je razvila živahno agitacijo (kampanjo) za pridobitev novih članov. To se ji je tudi v polnem obsegu posrečilo. Glasilo jednote prinaša zaključno poročilo kampanje mladinskega oddelka z uspehom: 1585 novih članov in članic, ki so zavarovani skupno za 881.550 dolarjev.

Slovenski izseljenci v Ameriki imajo silno razvito raznovrstno zavarovanje. Odtod toliko podpornih jednot s številnimi društvi, v katerih je velik denarni promet. Te vrste organiziranja zahteva ameriško življenje, predvsem pa usoda slovenskih delavcev v tujini.

Prekmurski izseljenci v Franciji dobe duhovnika.

V Franciji živi okrog 7000 prekmurskih izseljencev, ki so raztreseni po vsej deželi kot kmečki delavci. Ker so nezaščiteni, se zlasti med njimi širi komunizem. Plačanci kominterne hodijo med njimi in izrabljajo njihovo nezaščiteno. Mariborski škof dr. Tomažič je na prošnjo voditelja Slovencev g. Klekza z uvidevnostjo določil, da pošlje kaplana Halasa med prekmurske Slovence v Franciji.

Treba je upoštevati delo naših izseljenskih duhovnikov, katerih zaslug je, da so Slovenci v tujini še ohranili vero in narodnost.

Nov časopis med našimi v Buenos Airesu.

V Buenos Airesu sta do sedaj izhajala dva slovenska tednika poleg »Duhovnega življenja«, kar je bilo očitno preveč za malo število naših izseljencev. »Novi list« in »Slovenski tednik«. Minuli mesec sta se pa lista združila v en list pod imenom »Slovenski list«, katerega izdajata Slovensko prosvetno društvo in konzorcij »Novega lista«. Glavni urednik »Slovenskega lista« je dr. Kjuder (prej pri »Novem listu«), upravnik pa Kacin (prej pri »Slov. tedniku«). List vodi poseben odbor, v katerem imata vsaka od obeh strank svoje zastopnike. V svojem uvodnem proglasu »Naši javnosti« piše: »Mislimo, da nič ne pretiravamo, če rečemo, da pomeni ta združitev nad vse važen ter mnogo obetajoč dogodek, ki ga bo gotovo pozdravila z iskrenim veseljem vsa naša javnost. »Slovenski list« bo stal na stališču, da je Jugoslavija domovina vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Aktivno ne bo posegal v nobene strankarske boje niti v domovini niti v Argentini, stal pa bo v skladu s politično tradicijo našega naroda, vselej na čelu demokracije in odklanjal bo sleherno ekstremistično propagando.«

Ker je prej več let obstojal hud boj med obema listoma in se je »Slovenskemu tedniku« očitalo ekstremistično protidržavno stremeljenje, zato mu je bil prepovedan vstop v našo državo, pravijo poznavalci ondornih razmer, da je to združenje obeh slovenskih listov, zlasti pa program novega lista prvi velik uspeh pomirjevalne politike novega poslanika g. dr. Cankarja, ki si hitro utira pot v splošno priljubljenost med vsemi jugoslovanskimi izseljenci v Argentini. Da je ta informacija pravilna, kaže tudi

Samo... besede so nerazumljive; daleč so še tisti, ki pojejo... Kdo neki je tako pozno še zunaj?... Ah, seveda! — Fantje pojejo na vasi kakor vsak večer... Tudi mimo naše hiše bodo prišli, mimo mojega okna... Že so blizu... pri Maršičevih... pri Forjanovih... na križpotju pri kapeli... sedaj...

Pesem je utihnila... Julka se vzdrami iz poslušanja, sliši glasove od zunaj, tuje, presekanke. Ne razume jih... Nasmeh na ustnicah je zamrl... Ne! Ne!... Ni doma!... Ne pojejo fantje!... Tuja je pesem, domače ni več... Že dolgo... že šesto noč...

Julka zarije glavo v blazino, kakor da se hoče skriti pred mislimi na dom. Toda čedalje glasnejše so, čedalje določnejše, rijejo po glavi kakor ostre igle, v obeh zatne skeleti, na zglobovih padajo solze.

»Kako je sedaj doma?«

Zunaj se vzdiguje topla sapa, šumi v golih vrhovih dreves, se zaganja v šipe in jih trese. To je ves odgovor.

Julka joče. V glavi ji razbijajo misli kakor po nakovalu, v rokah jo trga, dlani so vse zatečene, skeleče, vse telo je razbolelo od dela, od dela, ki ji daje kruh tu, daleč od doma, med tujci... Ne razume jih, oni ne razumejo nje. Pa vedno so dobri ti tujci, saj ji dajo možnost, da dela, da živi. Kaj bi bila doma, kjer ni drugega kot sama revščina in včasih celo glad!... Kaj bi doma v tisti napol podrti hišici, v tisti tesni, temni izbi, kjer sedaj, ob tej uri v zahtlehem zraku vzdihajo in se premetavajo po raztrganih slamnjakih njeni bratci in sestre! Mogoče so šli spat brez večerje, ker je mama

rekla, da je post in da se sme človek samo enkrat na dan do siteda najesti; v resnici pa ni imela česa dhati v lonec in pristaviti k ognju. Tako je bilo včasih, tako je tudi danes. Ali bo kdaj bolje?... Oče je vedno rekel: »Počakajmo še malo! — Prodaj prašiče jeseni in kupim žito, da bo kruh pozimi! — Teliček je že velik, precej bom dobil zanj, da bom lahko odrlin davke in se enkrat rešil teh nadležnih financarjev, da ne bodo vedno samo rubili in odvažali!... Na! Pa je na prašiče prišla rdečica in so jih morali dati konjaku, telička pa je odpeljal mesar napol zastoj. Tako so hodili vse leto lačni in pozimi še slabo oblačeni... Zdaj je hišica in dve njivi in vse, kar imajo, zarubljeno ali zakopano v dolg. Saj je živeti treba in oče si je počasi sposobil toliko, da ni skoraj nič več nje-govega. Zdaj je Julka stara dovolj, da lahko gre v svet, v Francijo, da služi kruh sebi in pošilja denar domov za življenje domačim...

Šestnajst let ji je, komaj je iz šole ostala in že je morala z doma, kakor pač tisoče in tisoče drugih pred njo in za njo... Sosedova Ančka se je smejala, ko je Julka odhajala, češ »meni pa ni treba z doma!... Toda Ančka bo bogata, njen oče ima deset oraloval zemlje in novo hišo; lahko je takim... Pri Julkinih pa sta dve ozki njivi, napol podrti hišica in osem strganih in lačnih otrok... Delajo vedno, poleti in pozimi, pa nimajo nič; saj jim dve njivi skoraj nič dati ne moreta!... Ko bodo stari toliko kot ona, bodo šli v svet kakor ona; tako je pač najbolje... To je usoda vseh revežev in siromakov! Revež!... Siromak!... Besedi, ki pečeata Julko kot živ ogenj. Ne more se jih otresti, vedno in povsod so z njo, pri delu, pri

dejstvo, da ima prva številka »Slovenskega lista« uodnik izpod peresa g. dr. Cankarja.

Glede skupine v argentinski koloniji se torej da misliti tako, kakor misli Eden glede narodov v svetu: med obema skrajnima koncema, skrajno levo in skrajno desno, je še mnogo prostora v zlati sredini, kjer se najdejo, sporazumejo in kjer lahko sodelujejo vsi slovenski in jugoslovenski izseljenci za dobrobit vse izseljenske skupnosti.

»Slovenski list« sam smatra dogodek za korak naprej, ki bo imel brez dvoma svoje blagodejne posledice v zgodovini slovenskega kulturnega in gospodarskega delovanja v Argentini.

Izseljenci in domovinski tisk.

Pod tem naslovom prinaša »Slovenski list« (Buenos Aires) v 2. številki članek, v katerem pravi, da »Slovene« in »Jutro« ne poročata točno o argentinskih izseljencih. Visti da so netočne in zastarele. Tako je n. pr. treba popraviti o listu »Jugoslaviji«, ki že tri leta ne izhaja. Popraviti je treba vest o društvi Slovenskega izobraževalnega društva Primorje in Jugoslovansko podporno združenje, ki že tudi več let ne delujeta. »Slovenski list« zaključuje z mislijo, da bi veliki domači dnevnik našli dopisnike med izseljenci.

Pripominjamo, da bo to vlogo deloma vršil TORD. Obenem sporočamo, da je župnik g. p. Zakrjask na gornje popravke poslal listu dopis, v katerem med drugim pravi, da so netočnim in zastarelim poročilom v domovini krivi samo izseljenci, ki da nimajo dovolj stikov z domovino in ne poročajo o sebi.

875 dolarjev posmrtnine.

Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani vrši med drugim tudi uspešno delo v denarnih zadevah naših izseljencev. Rešuje namreč velike vsote umrlih izseljencev, ki bi bile sicer izgubljene. V mesecu februarju je na primer po daljšem trudu izposlovala zapuščino za nekim pokojnim Mausarjem, zadevo, ki se je vlekla dolga leta. Rafaelova družba je prejela od Jugoslovanske katoliške jednote v Ameriki (Ely, Minnesota) posmrtnino za umrlim članom Mausarjem v znesku 875 dolarjev, ki so razdeljeni med štiri dediče. Domači in izseljenci naj se v zadevah posmrtnin obračajo na Rafaelovo družbo.

V Buenos Airesu so priprave za otvoritev prve slovenske šole v Južni Ameriki v najlepšem teku. Šolo naj bi prevzele slovenske šolske sestre iz Maribora.

Slovenski izseljencev v USA g. Louis Adamič je spisal nov roman z naslovom »Cradle of life«, ki je zbudil veliko senzacijo med ameriško javnostjo.

Praznovanje 10 letnice Družbe sv. Rafaela v Ljubljani. Letos bo poteklo 10 let, odkar je bila ustanovljena edina slovenska izseljenska Družba sv. Rafaela. Desetletnico obstoja družbe bomo praznovali poleti (vse bo pravočasno objavljeno v »Rafaelu«), ko bodo obiskale domovino večje skupine naših rojakov iz vseh delov sveta.

Naslov jugoslovanskega konzulata v Metzu: Consulat général du Royaume de Yougoslavie 3, Avenue Joffre 3, Metz (Moselle).

Naslov Jugoslovanske katoliške misije v Aumetzu: Antoine Svelc, aumonier yougoslave, Aumetz (Moselle).

Naslov Jugoslovanske katoliške misije v Merlebachu: Stanko Grims, aumonier yougoslave, 15, rue de l'église, 15 Merlebach (Moselle).

Izseljenski koledar Družbe sv. Rafaela, ki je pravkar izšel, je zbudil veliko pozornost in splošno zanimanje med vsemi plastmi našega naroda. Tudi iz inozemstva prihajajo od vseh strani naročila. Izseljenci, segajte pridno po njem! V koledarju se zrcali vse vaše delo v tujini. V sleherni izseljenski družini bi moral biti vedno pri rokah. Izvod stane 20.— Din. Naročite si ga na naslov: Rafaelova družba v Ljubljani, Jugoslavija.

Kotiček izseljenske mladine

Nekateri čitatelji »Rafaela« so izrazili željo, da bi imel list tudi kotiček za izseljensko mladino. Tej želji bomo radi ustregli in začeli objavljati na tem mestu vse članke in dopise naše mladine iz tujine. Želimo pa in prosimo, da bi priobčeni dopisi zganili našo šolsko mladino, ki naj bi stopila s svojimi bratci in sestricami v stik in na ta način bi se pretrgane zveze med domovino in našo mladino v tujini obnovile.

K sodelovanju vabimo prav vse, zlasti pa našo zapuščeno mladino v tujini. Pa tudi naša mladina v domovini naj ne pozabi na zapuščene slovenske sirote v tujini. Tekmujte med seboj! Vse dopise pa pošljite do 4. aprila.

Izseljensko vprašanje in naše šole

Sedaj, ko si utira pot med širše plasti našega naroda, važno poglavje naše narodne biti — izseljensko vprašanje, se moramo z vsemi močmi zavzeti, da si to eminentno vprašanje utre pot tudi v vse naše šole: osnovne, srednje in tudi na univerze. Če ne bomo začeli z mladino, bo ves trud zaman.

Za zgled naj omenim Nemce. Pred leti, ko sem imel dostop v razne nemške osnovne, srednje šole in tudi na univerzo v Münstru, sem bil zelo presenečen, ko sem opazil, koliko važnost polaga nemška državna oblast na manjšinsko in izseljensko vprašanje. Pregledoval sem nemške učne knjige za osnovne in srednje šole, pa sem opazil v vsaki knjigi več krasnih poglavij o rojakih v inozemstvu.

V osnovni šoli se mladina polagoma seznanja s tem izseljenskim vprašanjem s pomočjo slik, filmov in berila.

V srednjih šolah pa obravnavajo ta problem tako natančno kot v naših šolah narodno zgodovino.

Iz raznih poročil, ki sem jih dobil v roke, sem opazil, da nemška mladina zbira po šolah vsako leto denarne zbirke, ki znašajo v našem denarju nad milijon dinarjev.

Univerze pa imajo stolice za manjšinsko in izseljensko vprašanje.

Da se je izseljensko vprašanje tako razširilo in priljubilo med najširšimi plastmi naroda, za vse to se imajo Nemci zahvaliti raznim izseljenskim institutom, ki danes obstojajo po vseh večjih nemških mestih. Mati vseh pa je v Stuttgartu, kjer imajo do 80 uradnikov.

Izseljenski instituti skrbijo med drugim tudi za to, da nudijo nemškim šolam potreben material za predavanje.

Iste velike naloge čakajo tudi izseljenski institut v Ljubljani, ki naj bi se čim prej ustanovil in začel delovati po nemškem vzoru.

Jože Podslivniški.

jedi, v cerkvi, vse noči... Zakaj morajo biti reveži?... Zakaj nimajo deset oralov zemlje kot Ančkin oče, pa bi Julka bila sedaj doma, nikoli ne bi šla tako daleč v svet, bila bi srečna...

Tako lepo je doma, četudi v revščini!... Prej tega ni vedela, ni čutila... Toda sedaj... Sedaj ve, da je doma stokrat, tisočkrat lepše kot tu med temi zidovi, kjer ne vidi drugega kot hiše in nebo nad kober... Pod njenim oknom rasto drevesa, imen ne ve; ampak nekam tuja so, tako žalostno ječi v vejah, kadar piha veter kakor nocoj... In Mure ni tu!... Tako prijetno šumi za vasjo, mlini klopočejo, fantje pojejo tako lepo, da Julka ni mogla zaspati, samo poslušala je in gledala v zvezde... Tako prijazno so svetile doma, tu so pa tuje, mrzle... Nekaj jo tišči v prsih, sili počasi navzgor, v grlu jo davi, v očeh žge in solze tečejo same od sebe... Ne more jih zadržati.

Julka ve: To je domotožje!

Toži se ji po domu, po starših, po bratcih in sestricah, po prijateljicah, po Muri, po domači cerkvi...

Bila je v cerkvi v nedeljo, pa ni mogla moliti, tako tuj se ji je zdel obraz Matere božje v oltarju, Kristus na križu, svetniki, naslikani po stenah in stropu. Kakor da je tu drugi Bog, druga Mati božja, drugi svetniki kakor doma. Župnik je pridigal. Ni ga razumela, pri maši ni mogla biti zbrana in ko je prišla domov, se ji je zadelo, kakor da bi bila na pogrebu... V srečo praznina, v duši kriko po domači božji besedi, po domači molitvi... Saj Bog je vendar isti tu in doma, toda Julki se zdi, da je tu ne bi razumel, če bi molila po domače... Tako je sama!... Že šest dni ni slišala besede, ki bi jo

razumela... Prijazni so z njo, ogovarjajo jo, toda tiste besede so tuje in tolčejo na ušesa kot kladiva... Sobica je tako strašno prazna, kot da je v njej nekdo umrl in Julko je skoraj strah. Nobene slike ni na steni, Kristusa ni v kotu nad mizo ali nad posteljo in Julki se zdi, da v tej sobi ni Boga, samo ona je v njej, sama s svojimi mislimi in spomini, ki se kopicijo v kepo bolečine...

Nekdo gre po cesti pod oknom... Julka se prebudi iz svojih misli in pogleda na uro: Kmalu bo tri... Obrne se k steni, potegne z roko preko čela, kakor da hoče izbrisati iz njega vse, kar jo teži, odpoditi misel na dom.

»Saj so tudi druge šole z doma... Mogoče je bilo tudi njim hudo prve dni... Čez mesec ali dva bo pa že dobro,« se tolaži in skuša zaspati. Toda v prsih jo tišči, srce utripa, da jo skoraj boli in vedno znova se ji vsiljuje misel:

»Kako je sedaj doma?«

»Mogoče tudi oče in mati še ne spita, mislita na njo, na Julko, ki je že šest dni ni več v hiši... Mati joče na tihem in moli za njo, oče pa premišljuje, kakor vedno: Sedaj bo bolje, kakor pač vsem, ki imajo koga v Ameriki ali Franciji... Vsak mesec bo prihajal denar, nekaj stotakov... Plačal bo davke, rešil dolg, kupil obleko vsem, da ne bodo več kot berači... Hišo bo popravil, nove strehe je treba in še tisoč in tisoč stvari, ki kričijo po denarju. Potem, ko bo vse to izvršeno, bo kupil nekaj njiv, tako do pet, šest oralov, več si ne upa niti želeti, kajti več imajo samo bogati... Pozneje bodo šli tudi ostali v Francijo, saj jih je osem, naj si večajo posestvo, da jim bo imel ob smrti iz-

ročiti več, kakor bi jim moral sedaj... Seveda, bolje bi bilo, če bi bili vsi doma, pa kaj, ko ne gre in ne gre... Tako premišljuje oče in strmi v temo...

Zunaj piha veter in se zaganja v hišo in Julka ve, da na podstrešju nad očetovo in materino izbo škriplje tramovje kakor v bolečini. Tako je bilo vsak večer, tako je tudi nocoj...

V njeni sobi tiktaka ura in biča tišina... Nad velikim mestom Lille pa ugašajo zvezde in dan se prebujata na obzorju...

Nedelja koncem julija. Julka stoji pri poštni blagajni in piše naslov na položnico. Ustnice se ji rahlo nasmihajo, ko jemlje iz torbice denar in ga daje uradniku za okencem.

Tristopetdeset frankov!

V lica je blede in utrujena, roke so žuljave, toda v očeh se zrcali zadovoljnost.

»Da bodo tudi doma deležni francoskega blagoslova!« misli, ko gre po stopnicah v svojo sobico...

Nad posteljo visi križ, pod njim slika domače kapele sredi vasi. Julka pogleda sliko kot vedno, kadar je sama in misli na dom.

»Pred petimi meseci!... Da!... Marec — julij!... Kdaj jo bom spet?... Kmalu? Čez nekaj let?... Nikoli?«

Nenadoma se spomni stare hiše v stranski ulici za kapelo, dveh ozkih njiv ob Muri...

Odpre okno in se zazre v sončen poletni dan. Tudi doma je sedaj sonce, pravkar je minila velika maša v Beltineh.

»Doma je lepše... Toda... tu je boljše!... šepče Julka in solza ji zdrkne po licu.

Kaj delajo naši po svetu

Avstrija

Gradec. — »Slovenci« z dne 26. januarja t. l. je princel razveseljivo vest, da se bo uvedla slovenska služba božja v Gradcu. Da je slovenska služba božja v Gradcu od nedeljah in praznikih potrebna, niti ni treba dokazovati. Saj so graški Slovenci v verskem in narodnem oziru zelo, zelo zanemarjeni in tudi s strani domovine navzlic bližine pozabljeni. Tisti, ki so v to poklicani, naj store svojo dolžnost in naj poskrbe rojakom v tujini duševne hrane, katere jim tako manjka, ker drugače se bodo izneverili tudi materinemu jeziku. Dolgoletna želja graških Slovencev po slovenski službi božji, kakor je bila vpeljana pred in med vojno, je tem bolj utemeljena zaradi velikega števila Slovencev, ki bivajo v Gradcu in okolici. Nad 30.000 bi jih bilo in med temi tisoči je največ delavskih družin, ki se vedno bolj in bolj izgubljajo versko in narodno, ki jim prava vera ni več luč in materin jezik nič več ključ do zveličavne in narodne omike, temveč so žal premnogi ta zlati nauk velikega Slomska zavrgli ali nanj pozabili po krivdi domovine, ki bo nosila odgovornost za izgubljene sinove in hčere. Ko bo razglašen red slovenske službe božje v Gradcu, pa naj vsak, kdor ima v Gradcu ali tamkajšnji okolici sorodnike, znanee ali prijatelje, iste o tem obvesti in

povabi k slovenski službi božji, da najdejo zopet po lepi božji besedi, govornici v slovenskem jeziku, pot nazaj k Bogu in po Bogu k sreči in ljubezni do domovine. Vsi pa, katere bo pot pripeljala kdaj iz domovine v Gradec, naj se udeležijo slovenske službe božje. Prišli bodo v stik z rojaki, znanimi in neznanimi, in veseli bodo v družbi bratov in sester iz domovine, ki nanje niso pozabili. Tisoči in tisoči so že izgubljeni. Vero so zgubili in zavrgli in večina teh je tudi v narodnem oziru že tudi izgubljena. Rdeči socializem, ki je svoj čas tako bohotno gospodaril po Avstriji, jih je mnogo zajel in nam popolnoma odtujil. V cerkev več ne zahajajo, niti svojih otrok v verskem duhu ne vzgajajo in tako se naša kri izgublja v tujini, da ne bodo nič več naši in nič več božji. — Torej na delo, da ne bo še to, kar je ostalo, za nas izgubljeno!

A. Krepek.

Gradec. — Gdč. Kolarjevi Marici se iskreno zahvaljujemo za dopis. Ker vas je neki drugi naš dopisnik prehitel in piše o isti stvari, vašega dopisa zdaj ne moremo objaviti. Služil pa nam bo prav dobro v zadevi graških Slovencev. — Domovinske pozdrave in blagoslovljeno Veliko noč!

Nemčija

Iz Nemčije smo dobili ob zaključku lista poročilo o ustanovitvi »Centralne zveze jugoslovanskih katoliških in narodnih društev«, to je nadzveze: »Zveze katoliških društev sv. Barbare«, »Zveze jugoslovanskih nacionalnih društev gospoda Bolhe«.

Ustanovnega obnega zbora se je udeležilo od 82 slovenskih katoliških in nacionalnih društev, kolikor jih izkazuje »Izseljenski koledar«, samo 17 društev. Predsednik te Nadzveze je postal g. Lindič. Ali je tudi gospod Bolha v odboru, poročilo ne pove. Na tem obnem zboru se je hujskalo proti dosedanjim voditeljem katoliških društev, proti ondotnim katoliškim duhovnikom, ki so kot taki bili do sedaj vsa leta vodje katoliških društev. Odsotnost g. Tensunderna se je izrabila zlasti v hujskanje proti njemu.

Poročilo priobčimo prihodnjič, ker je prišlo za to številko prepozno.

P. Kazimir Zakrajšek,
predsednik.

Gladbeck. — V zadnjem času je nastala velika zmešnjava v naših katoliških društvih. Vsi ljujejo nam društvena pravila, katerih mi ne moremo sprejeti. Zato smo se podpisani danes zbrali ter sklenili sledečo izjavo: Podpisani izjavljamo, da so bila vsa društva sv. Barbare in bratovščine Rožnega venca prav od svojega začetka strogo cerkvena društva, zato so imela vsikdar svojega duhovnega vodjo, katerega jim je imenovala cerkvena oblast. Zato veljajo za nas samo ona pravila, ki so potrjena od cerkvene oblasti. Predsednik jugoslovanske vlade g. dr. Stojadinovič je slovesno izjavil, da spoštuje vse narode naše domovine, kakor tudi njih tradicije. Mi se sklicujemo na te njegove besede in zato vemo, da smo na pravem potu glede naših društev.

Polnih 25 let deluje med nami g. svetnik Tensundern; skrbi za nas kot naš duhovni oče, žrtvuje se za nas tako, da bi se naš lastni slovenski duhovnik ne mogel bolje. Toda njegova odsotnost, ko se nahaja na mednarodnem evharističnem kongresu v Manili, se izrablja za to, da se nas ščeva proti njemu. Mi mu pa s tem danes javno izjavljamo svojo neomajno zvestobo in hvaležnost. Naša domovina pozna ogromno delo g. Tensunderna za naše izseljence, zato sta ga oba naša slovenska škofa odlikovala s častjo duhovnega svetnika, ljubljanski kakor tudi lavantinski škof. Zato odločno izjavljamo, da ne bomo dovolili, da bi se kak drugorec vmešaval v te naše interne društvene zadeve. Društvena pravila, katera nam hočejo vsiliti, ne moremo sprejeti, ker so se nemški duhovniki, ki delujejo med nami, slovenskimi izseljenci v

Vašo zadevo smo izročili cerkveni in svetni oblasti z odločno zahtevo, da se temu početju napravi konec. Taka politika je privedla našo državo tu doma na rob propada. Samo vladi g. dr. Stojadinoviča se imamo zahvaliti, da se je še o pravem času rešila. Zato so taka pravila tudi preklestvo za vse naselbine naših izseljen-

Potovanje v Jugoslavijo. Vsem, ki se zanimajo za potovanje v domovino, sporočam, da napravimo letos skupni obisk domovini. Na željo mnogih potujemo meseca avgusta. Urejeno bo tako, da ostanemo polnih 14 dni v Jugoslaviji. Skrbite, da boste imeli potne liste v redu.

P. Hugolin Prah,
izseljenski duhovnik, Waterschei.

Waterschei. — Jugoslovansko pevsko društvo »Slavček« je priredilo na Silvestrov večer dramsko predstavo »Sv. trije kralji« v dvorani g. Černjaka. Prvič nas je to društvo razveselilo z igro, pa čeravno je bilo prvič, vendar moramo reči, da so se potrudili in jo podali res izbornu. Omeniti je treba, da je to igro spisal naš rojak Štrudel iz Holandije. Pa ni ostalo samo pri igri, tudi srečolov smo imeli in še šaljivo pošto. Vmes nas je pevski zbor zabaval z lepim slovenskim petjem. Obisk je bil nad vse zadovoljiv in še našega izseljenskega poslanika g. Spahiea smo imeli v svoji sredi. V prijateljskem razpoloženju smo pričakali Novo leto. — Za predsednika pevskega društva je bil na obnem zboru izvoljen Gregor Požun, Vogelkerslaan 10, Waterschei.

Eysden. — Zakasnilo smo se z dopisi. Pa ne mislite, da spimo. Nikakor ne, ravno obratno. Delujemo in delamo.

cev, kjerkoli bi se vpeljala. Zato je dolžnost kraljevske banovinske uprave kakor tudi vlade v Beogradu, da naredi konec tej politiki tudi med našimi izseljenci.

P. Kazimir Zakrajšek,
predsednik.

Gladbeck. — Februarsko zborovanje Društva sv. Barbare in Bratovščine živega rož. venca je bilo važno, ker nam je predsednik g. Dobravec povedal, da prideta med izseljence v Nemčijo tudi letos gospoda iz domovine za Veliko noč. V Gladbeck pride katehet gosp. Žagar-Sanaval. Predsednik je prosil zborovalce, da se v čim večjem številu udeležijo cerkvenih pobožnosti ob velikonočnem pastirovanju. Prav tako je tudi predsednica ga. Gorše opominjala svoje članice, da je pač njih dolžnost, da se udeležijo vseh pobožnosti ob velikonočnih praznikih.

Zborovanja se je udeležil tudi izseljenski učitelj g. Slibar. Zanimivo nam je pripovedoval o svojem delu v šoli med mladino. Prosil je tudi zborovalce, naj mu pomagajo pri njegovem težavnem delu s tem, da govore doma z otroki slovensko. Predsednik se mu je v prisrčnih besedah zahvalil in pozval zborovalce, da se ravnajo po učiteljevih navodilih; predsednica gospa Gorše pa se mu je zahvalila za ves trud in podudarila, da se veseli, ko sliši, da deklamirajo slovenske pesmi otroci, ki jih doslej še ni slišala spregovoriti slovenske besede.

Ker ni bilo dovolj članic navzočih na zborovanju, je izjavila predsednica, da se občni zbor Bratovščine živega rožnega venca preloži na poznejši čas.

Gladbeck. — Izseljenska mladina se iskreno zahvaljuje za darila, ki jih je poslala gdč. Julija Šustersičeva, učiteljica iz Ljutomera.

Mariadorf. — Ko sem čital uvodne besede v februarski številki »Rafaela«, sem bil zelo presenečen. Rafaelova družba se toliko trudi, da bi nas ohranila zveste Bogu in narodu. Družba ima pravo srce za nas, zato jo moramo tudi mi podpirati s tem, da bomo širili naše glasilo »Rafaela«, ki obiskuje naše izseljence po vseh delih sveta. Naša sveta dolžnost mora biti, da »Rafaela« čimbolj razširimo po vseh kolonijah. Prav lepo pozdravljam »Rafaelove« sotrudnike, Rafaelovo družbo, upravo in uredništvo, zlasti pa predsednika g. p. Zakrajška. Pozdrav tudi izseljenskemu komisarju g. Hinku Samcu.

Ivan Miklič.

Dortmund—Dorstfeld. — Gospe Mariji Gornik se Rafaelova družba prav lepo zahvaljuje za poslani dopis in slike! Oprostite nam, ker vašega dopisa, ki bi obsegal tri strani »Rafaela«, ne moremo objaviti. Vse, kar ste napisali je prav lepo in res, zato nam bo vaš dopis dobro služil in bo pri nas shranjen. Iskrena hvala vam tudi za nove naročnike. Iskreno vas pozdravljamo, prav posebno pa g. svetnik Kalan.

Belgija

Miklavžev večer, združen z božičnico smo imeli dne 26. decembra. Vsi tri eysdenska društva so sodelovala, da je večer bil res nad vse lep. Glavno besedo so pa imeli naši malčki. V glavnem je bila to šolska prireditve. Veliko truda je imel naš g. učitelj, a obilo je bil poplčan, ko je gledal vesele obraze otrok in zadovoljne starše. Miklavž se je spomnil vseh otrok in še odraslih. Najlepi prizor je bil, ko je ob božičnem drevescu zadel slovenska »Sveta noč«. Marsikateremu je zaiskrila solza ganotja v očeh. Je bil to spomin na dom. Na blažena leta mladosti. V bratski slogi so pripomogla vsa društva k lepemu uspehu.

3. januarja nam je društvo sv. Barbare zopet priredilo gledališko igro »Mlinar in njegova hči«. Pretresljiva igra, ki je vsem šla do srca. Res, dobre igranje imamo in dobrega režiserja g. Stovička. Pred igro smo imeli obisk gdč. Peleasse iz Ljubljane, ki nam je predavala o ženi v krščanstvu in o ženi v sovjetski Rusiji. Naš p. Prah nam je pa pripeljal svojega sodelavca iz Holandije g. p. Teotima, ki tudi ni ostal tiho, ampak nas je navduševal za dobro stvar.

Občni zbor jugoslovanskega društva sv. Barbare. Dne 24. januarja smo ga imeli. Iz poročila je razvidno, da šteje društvo 100 članov. Društvo je imelo 3 glavna zborovanja, 18 odborovih sej, 6 prireditev. Bolezenskih slučajev in slučajev

nesreče je bilo 161. Skupno 1.897 dni. Dohodkov je imelo društvo 23.000 frankov, izdatkov pa 23.500 frankov. Ostalo je v blagajni 8.500 frankov. Izredno veliko število bolezenskih primerov kaže, v kako težkem položaju se nahaja naš delavec. Pri tajnih volitvah je bil izvoljen zopet stari odbor s predsednikom g. Jelovškom. Tovarishi, v slogi je moč!

Petje v cerkvi. Naše pevsko društvo »Zvonec« nas je o božiču razveselilo pri slovenski službi božji s krasnim petjem. Kako je donelo po velikanski novi cerkvi. Še domačini so zatrjevali, da takega cerkvenega petja še niso slišali. Kakor čujemo, se na Veliko noč zopet pripravljajo.

Smrtni slučaj. Zopet se je naša kolonija zmanjšala. Dne 17. februarja smo spremili na njegovi zadnji poti draga nam tovariša Martina Šketa. Po mukepolni bolezni, ki si jo je nakopal pri svojem težkem delu, je izdihnil svojo blago dušo. Zapušča ženo in otroka. Naj v miru počiva!

Winterslag. — Sporočimo vsem Slovencem, da se je ustanovilo novo Jugoslovansko podporno društvo sv. Barbare. Za predsednika je bil izvoljen vrl mož Anton Kadivnik, Laanestraat 39. Komaj je društvo stopilo v življenje, že se naše vrle žene in dekleta pripravljajo na igro »Nevesta iz Amerike«, ki bo na veliko noč. Že sedaj vsi vljudno vabljeni.

Francija

Lens-Lievin. — Katoliško slov. delavsko društvo sv. Barbare je imelo 3. januarja t. l. občni zbor, na katerem je izvolilo sledeči odbor: predsednik: Jožef Znidaršič, podpredsednik: Franc Kočevar, tajnik: Jožef Martinič, blagajnik: Ivan Hribovšek, blagajnik II. Rudolf Brizg, preglednik: Anton Perko in Ivan Saje, zastavonoše: Franc Hočevar, Ivan Novršnik in Anton Letnar.

Pod vodstvom msgr. Valentina Zupanciča je imela Bratovščina živega rožnega venca občno zborovanje dne 31. januarja t. l. Izbran je bil sledeči odbor: predsednica: Kočevar, Tajnica: Jožefa Navršnik, blagajnica: Marija Saje, zastavonoše: Kočevar, Amalija Znidaršič in Oblak.

Dramatični in pevski odsek društva sv. Barbare je odigral v lanskem letu pod vodstvom Franca Znidaršiča tri igre in sicer: »Živ pokopan«, »Ljubavni cvet je zamorjen« in »Za srečo v nesrečo«. Zepeli smo tudi že nekaj pesmi, ki nas jih je naučil mladi dirigent Anton Kočevar. V letu 1937 ostane vodstvo dramatičnega odseka neizpremenjeno.

Merlebach. — Zdravstveno stanje v Merlebachu in okolici: Gripa je že odvihrala naprej. Obenem z nekaterimi krasnimi dnevi v februarju in s toplimi sončnimi žarki je prišlo v naše družine tudi zdravje. Trenutno imamo od 3000 naših sorojakov v tej okolici 20 bolnikov: devet jih že dalj časa boleha, 5 mož leži v bolnicah zaradi poškodb v igri in 6 otrok. Podnebje v tem kraju je silno izpremenljivo: sedaj pokriva strehe za prst debel sneg, čez nekaj ur lahko že sije toplo pomladansko sonce, potem zopet grmi in dežuje — vse to smo že doživeli v enem dnevu. Zato je treba še posebne pazljivosti pri skrbi za zdravje.

Na novo došli Jugoslavlani na ozemlje jugoslovanskega konzulata v Metz: Po zaslugi generalnega konzula g. dr. Ilica v Metz in izselj. duhovnika Švelca je v zadnjih mesecih dobilo delo okrog 1000 Jugoslovancev na področju jugoslovanskega konzulata v Metz. Treba je poudariti, da so vsi ti — večina Hrvatov — že bili v Franciji, toda brezposelni, ker so v južni Franciji nekatera podjetja prenehala. Da bi mogel priti sedaj kdo iz Jugoslavije sem na delo, še ni nobenega govora o tem. Če bo — in kadar bo prišlo morda kako dovoljenje —, bo Rafaelova družba o tem takoj obveščena.

Društveno življenje v vsej okolici je prav živahno. Društva prirejajo družabne večere, pevska društva sodelujejo pri francoskih in poljskih prireditvah. »Triglave« je v februarju nastopil dvakrat v igri »Trije vaški svetniki«. V Merlebachu se je predstavite udeležil tudi gospod generalni konzul. Igralci so svoje vloge dobro odigrali. Pevsko društvo »Triglave« je imelo velik praznik. Dobilo je krasno zastavo, katero so popoldne ob 4 navdušeno pozdravili v Jugoslovanskem domu v Merlebachu.

Francoska Vincencijeva konferenca v Merlebachu je po zaslugi župnika g. Thiebeauta podprla z raznimi praktičnimi darili nekatere revne naše družine, za kar se vsem darovalcem najlepše zahvaljujemo! Francoski učitelj g. Kratz, ki se zelo zanima za Jugoslavane, je sam obiskal revne slovenske družine in jim osebno prinesel darila.

Naš obisk v Jugoslavijo. Ker se kurz denarja vedno spreminja, ni mogoče dati natančnejših pojasnili, koliko bo vožnja stala. Ako frank ne pade pod 2 Din, bomo šli, kakor je bilo objavljeno, iz Merlebacha v nedeljo 22. avgusta zvečer in se vrnilo 13. septembra nazaj. Vsi sorojaki, ki nameravajo obiskati svoje drage v do-

movini, naj že sedaj mislijo na to. Vse podrobnosti bodo objavljene v »Rafaelu« pravočasno.

Že sedaj naznanjamo, da bomo letos zopet proslavili Veliko noč z velikonočno procesijo ob 8. uri zjutraj dne 28. marca. Že sedaj vsi prav lepo vabljeni! Zeleč vsem sorojakom tu in v domovini veselo Alelujo vas pozdravlja

Stanko Grjms,
izseljenjski duhovnik.

Volmerange les Mines. — Poročil se je dne 24. februarja pri nas g. Ferdinand Tušek. Za ženo si je vzel Slovenko iz Prekmurja, ki je že dalj časa služila v Franciji. Z željo za obilo sreče novoporočencema se obenem izraža voščilo zaostalim ptičem, da se opogumijo in zletijo v kratkem na vrt zakonskega raja.

Aumetz. — Mesto napreduje ne le, ker vedno štorolja prinese kakega novega zemljana v slovenske družine, temveč, ker so se tudi nekateri od drugod semkaj priselili. Zasluži se povsod enako, toda tu imamo slovensko šolo in več društvenega življenja, kar drugod ni in zato si marsikdo želi semkaj, ker je kakor napol doma. 28. februarja smo imeli občni zbor zveze Jugoslovanske Vzemnostosti. Zveza je dobro vršila svojo nalogo ter premagala začetne težave. Za naprej bo delo lažje. Blagajnik je poročal, da si je pridobila 511 frankov premoženja in da je v blagajni poleg tega še pripravljenih 585 frankov za slučaj, če kdo od članov posmrtninske blagajne umre. Dobil jih seveda ne bo umrli, ampak družina ali pa starši njegovi. Zveza hoče napraviti ponovno agitacijo, da bo mogla za smrtni slučaj izplačati najmanj 1000 frankov. Upamo pa tudi na 1.500 frankov, kar je čedna vsota in zato naj nihče ne odkloni vpisa. Odbor zveze je za leto 1937 naslednji: predsednik Janez Leban, tajnik Franc Gantar ml., blagajnik Andrej Pišler, vsi iz Aumetza.

Iz dnevnika 10letne deklice Anice Levart, hčerke rudarja, slovenskega izseljenca v Aumetzu, Francija

(Dalje)

Izlet na Brezje in na Bled.

V torek 19. maja 1936 smo bile na prijetnem izletu. Zjutraj ob tri četrt na sedem sem šla s součenkami na kolodvor. Tam je že čakalo mnogo izletnikov. Sestra nam je kupila vozne listke. Ko je prišel vlak, smo pohitele, da bi še prostor dobile. Med vožnjo smo bile zelo vesele; pele smo narodne pesmi in gledale skozi okno in opazovale lepe gore. Nekaj časa smo se peljali ob bistravi Savi. Imela je zelenkasto barvo. Ko smo se pripeljale do Otoč, smo šle peš na božjo pot k Mariji Pomagaj na Brezje. Med potjo smo srečale dve beračici. Po gozdu smo molile rožni venec. Ko smo prišle iz gozda, smo zagledale nad nami lepe planine, ki so bile pokrite s snegom. Ko smo prišle v cerkev na Brezje, smo šle najprej k svetemu obhajilu in ostale pri sv. maši, nato pa smo šle molile pri Mariji. Pred cerkvijo smo kupile spominke in nato šle v gostilno, kjer smo zajtrkovali. Kmalu zatem smo se

slikale. Dale smo še blagoslovit spominke in vzele slovo od nebeške Matere in se odpeljale na Bled. Ko smo se pripeljale na postajo, smo hitro poskakale iz vlaka, ker se je mudilo. Od kolodvora dalje smo hodile dve uri peš. Peljale smo se okoli jezera. Videle smo kraljevi Suvobor in kopalnice, pa še druge vile. Nato je veslač obrnil čoln proti otoku. Ko smo se pripeljale tja, smo šle v cerkev počastit nebesko Kraljico. Kupile smo razglednice in jih odpisale. Ogledale smo si tudi grad, sprehajale se po okolici in občudovale krasoto Gorenjske.

Izlet v Kamniško Bistrico.

V sredo 27. maja 1936 smo napravile krasen izlet. Zjutraj smo vstale ob pol 5. ob 5 pa smo že šle proti kolodvoru. Tam je čakalo mnogo izletnikov. Iz Ljubljane smo se peljale do mesta Kamnika. Med potjo smo gledale skozi okno in videle smo lepe kraje in bistro Savo. Na postaji nas je že čakal

Južna Amerika

Sao Paulo. — Dne 3. januarja t. l. so si naši izseljenci ustanovili novo društvo: »Il. Jugoslovansko podporno društvo. Predsednik društva je g. Franc Paternost.

Buenos Aires. — Pri nas v Južni Ameriki imamo sedaj, ko imate doma največjo zimo, toplo poletje. Vročina je velika, vendar smo se je že privadili, čeprav težko; doma bi rekli, da je nezmosna.

Naše kulturno delovanje, ali bolje rečeno udejstvovanje je sprito te vročine nekam bolj zaspano (kako naj bi tudi dihalo v tesnih dvoranah več sto ljudi po štiri, pet ali več ur, kjer se vršijo prireditve), zato pa bolj pridno obiskujemo obalo velereke Rio de la Plata v obliki piknikov, kjer uživamo krasoto božje narave od jutra do večera.

Na tisoče kopalev je v vsej dolžini mesta od Quilmesa (Kilems) pa do Tigre, ki smo si bolj ali manj enaki, po večini delavci priseljenci pa tudi domačini. Premožnejši se razkrope in porazgube po raznih letoviščih in kopališčih: Montevideo (Uruguay), znamenito letovišče Kordolskega hribova ter najbolj razpito kopališče Mar del Plata, kjer preživijo denarni mogočniki po več mesecev.

Od danes, ko to pišem, pa do tedaj, ko pri-
nese »Rafael« te vrstice zopet do nas, bo najbrž že vročina minila in bo kdo čudno gledal, da pišem o vročini.

Te dni nas obkrožajo pustni dnevi. Po svoji pravi obliki ne bi bilo vredno omeniti tega, če ne bi presegali meje norosti in stroškov. Težki tisočaki frčijo za puhlo zabavo, ki večkrat prestopa meje morale in dostojnosti.

Imamo pa tudi v naših društvih pustne zabave, ki so pa drugačne in drugam usmerjene od onih javnih.

Dva zelo pomembna dogodka smo imeli v zadnjem času: Združila sta se naša tukajšnja lista »Slovenski tednik« ter »Novi Liste« v »Slovenski Liste«, kar je dalj povod za zblizanje dveh najmočnejših društev: Jugosl. društvo Tabor in Slovensko prosvetno društvo I. Nastopili so skupno že petkrat.

Iz prvega dogodka pa se je rodil drugi še važnejši: Izgleda, da bomo v kratkem dobili našo šolo, tako potrebno in težko pričakovano. Po nekaj sestankih je bil izvoljen Jugoslovanski osrednji pripravljalni šolski odbor, ki ima nalogo pripraviti vse potrebno, da se začne s poukom že v letošnjem šolskem letu, ki je že pred durmi. Izgleda, da se bodo uresničile sanje mnogih.

Anton Podlogar.

avto, ki nas je peljal do Stahovice. Tam smo izstopile in šle peš do izvira Bistrice. Pot je bila zelo prijetna. Ker je zgrajena nova cesta, smo šle skozi gozd. Med potjo smo bile zelo vesele in smo pele lepe narodne pesmi. Nad nami je šumela zelena Bistrica, ki privre iz mnogih virov in se zliva v skupno strugo. Za nami so prihitele na izlet tudi učenke iz Lichtenthurnovega zavoda. Vse skupaj smo tam sedle po travi, odprle torbice in se gostile. Ko smo se malo odpočile in okrepčale, smo si ogledale okolico in uživale gorski zrak in lepoto našega gorskega sveta. V Kamniški Bistrici je lep planinski dom; vse je zelo snažno. Dom ima primerne sobice za prenočišča. Poleg doma je kapelica, kjer se daruje vsako nedeljo sv. maša za izletnike. Malo naprej je kra-

ljeva koč, kjer prebivajo kraljevi lovci. V prostranem gozdu tam okoli se skriva različna divjad. Visoko gori se dvigajo planine: Sedlo, Grintovec; vse zelo zasnežene. Cesta je položna in se polagoma vzpenja. Nekatere učenke so se ojunale, sezule si čevlje in brodirale po Bistrici do izvira. Zadrželo je deževati in morale smo pod streho. Proti Ljubljani je bilo nebo jasno in mislile smo, da ne vedo, kako nas dež moči. Ko se je zvedrilo, smo vzele svoje nahrbtnike in hajdi proti domu. Med potjo smo videle, kako je plaval po Bistrici mnogo drv. Tu so že stali delavci in so jih uravnavali in pošiljali naprej. Niže ob vodi so delavci drva lovili in jih nalagali na vozove in odvažali. Z avtobusom smo se odpeljale proti postaji, od tam pa z vlakom domov.

Ta izlet mi je dal po grbi. Prehlajena sem bila že prej, a na izletu je bilo zelo vroče in pila sem mrzlo vodo iz Bistrice. Bacil sem morala že nekje dobiti in ker sem bila še prehlajena, sem zbolela za škrlatinko.

31. maja 1936. Danes mi je bilo zelo slabo; vrat me je bolel in bruhala sem. Vročina se je dvigala do 40 stopinj.

2. junija. Poklicali so zdravnika. Zvečer je prišel zdravnik in mi dal injekcijo proti škrlatinki.

4. junija. Nič ni pomagalo; danes so me spravili v bolnico.

V bolnici mi je bilo prve dni zelo slabo, potem je pa šlo na bolje. V bolnici sem bila šest tednov.

(Dalje prihodnjič)

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Poleg vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem **življenjska zavarovanja** v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji ljudska življenjska zavarovanja, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).
Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni: reklamne letake, lepake, vabila za prosvetne gledališke odre in koncerte; vizitke, kuverte, tiskovine za urade, hranilnice, posojilnice, trgovine ter vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice

iz domačih krajev izveste najprej in najbolj zanesljivo iz splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo in velja za vse kraje inozemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi **DOMOLJUBA** v Ljubljani

Prijatelj izseljencev je

GLASNIK

presv. Srca Jezusovega

ki obiskuje vsak mesec v velikem številu naše izseljence širom po svetu. — Kjer ga še ne poznate, ga takoj naročite. Ne bo Vam žal! Stane doma 16 Din, za inozemstvo protivrednost 25 Din (v tuji valuti)

Vsak naročnik dobi brezplačno v dar koledar, lepe slike in mesečno prilogo Bengalski Misiionar

Pišite takoj na naslov: Uprava „GLASNIKA“, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija, Slovenija)